

XXIV Міжнародны фестываль сучаснай харэаграфіі ў Віцебску не толькі прадставіў шырокі разгорт мастацкіх плыняў і агучныя імёны пераможцаў (нагадаем, конкурс сёлета быў нацыянальным), але і ў чарговы раз узняў многія праблемы развіцця пластычнай і танцавальнай тэатральнай культуры.

Гэтая тэма абмяркоўвалася ў кулуарах, гучала са сцэны, узнікала на майстар-класах, прэс-канферэнцыях ды іншых фестывальных мерап-

Фота Сяргея СЕРАБРО

рымствах. А ўзнімали яе ўсе тыя, каму неаб'явае айчыннае сучаснае харэаграфічнае мастацтва. Сярод членаў журы таксама было шмат тых, хто сочыць за нашым форумам цягам многіх гадоў. Наш выхаванец, а цяпер мастацкі кіраўнік "Кіеў-Мадэрн-Балета", сусветна вядомы харэограф Радзю Паклітару прайшоў, здаецца, усе прыступкі віцебскага IFMC. У розныя гады ён быў тут і абдзеленым узнагародамі канкурсантам, і пераможцам, і госцем з адметнай праграмай, і членам журы, і, нарэшце, яго старшынёй.

— Штотраз, прыязджаючы ў Віцебск, — распавяў нашаму карэспандэнту Радзю Паклітару, — я з радасцю назіраю, як узраслае, сталае і мацнее сучасная беларуская харэаграфія. Для нараджэння і далейшага развіцця такой з'явы, як калгорта маладых беларускіх балетмайстраў, неабходны цэлы букет умоў. Папершае, вядома, — талент. Яго налянаць як самыя важныя і запатрабаваныя складнікі яшчэ ніхто не адмяняў, бо толькі талент апраўдвае любячы творчыя смеласці і падушнікі агульнапрынятага. Але аднаго таленту замала. Каб харэограф мог рэалізаваць свае памкненні, неабходны выканаўцы, якія маглі б адэкватна працаваць у розных тэхніках сучаснага танца. Нарэшце, патрэбны глядач, для каго ўся гэтая творчасць была б цікавая. Заслуга віцебскага фестывалю ў тым, што ўжо

амаль чвэрць стагоддзя ён выходзіць прагу беларускага глядача да сучаснага танца. Маладыя аўтары могуць прадстаўляць свае работы ў перапоўненых самаіспрактываванай і дасведчанай публікай залах. Дарога ад першых творчых вопытаў да вялікай сцэны ў сучасным балете часам настолькі доўгая, звільстая і цяжкая, што толькі адзіны творцаў знаходзяць у сабе сілы прайсці яе да канца. Віцебскі ж фестываль робіць гэты шлях прамым і хуткім, без калдобін і выбоін, — як пракладзены гасцінец. Дзякуючы гэтаму далейшы лёс творчага цуду пад назвай "маладая беларуская сучасная харэаграфія" вырашае толькі Талент.

Але ж ці можа фестываль вырашыць усе праблемы? Член журы, мастацтвазнаўца, прафесар Віта Мазурайтэ з Літвы неаднаразова дзялілася вопытам па стварэнні Асацыяцыі сучасных харэографу, якая стала займацца арганізацыяй майстар-класаў, іншых мерапрыемстваў, штогадовым выданнем буклета са звесткамі пра лепшыя літоўскія пастаноўкі з прыкладзеным да яго DVD. Можна, і нам пераняць тыя напрацоўкі? Больш падрабязна з імі азнаёмілася член журы, загадчык кафедры харэаграфіі БДУКІМ Святлана Гуткоўская, якая некаторы час таму ездзіла ў Вільнюс. Упершыню сёлета была запрошана ў журы маладая даследчыца Святлана Улановская, якая, акрамя таго, пра-

вяла на фестывалі майстар-клас "Беларускі сучасны танец на парозе новага тысячгоддзя: праблемы і перажыванні". Сапраўды, у параўнанні з тымі ж 90-мі, сучасная харэаграфія, за рэдкім выключэннем, засталася ў нас энтузіязмам адзінак. А той жа IFMC — адзіным месцам па абмежаваным вопытам. Тым больш, беларускія харэографы і калектывы робяць поспехі ў гэтай сферы, усё больш заўважныя ў сусветнай прасторы.

Замежныя госці і эксперты ў адзін голас называюць тыя ж "D.O.Z.S.K.I." і іх пастаноўкі харэаграфіі еўрапейскага ўзроўню, канкурэнтаздольнай на фоне самых "раскручаных" іменнаў. Цяперашняя перамога гэтага тэатра сучаснай харэаграфіі — чарговы таму доказ. Калектыву шэсць гадоў, і ўганароўваецца ён ужо на чатырох віцебскіх фестывалях запар: на двух нацыянальных конкурсах і, што асабліва прыемна, на двух міжнародных. Летась, нагадаем, на міжнародным конкурсе IFMC "D.O.Z.S.K.I." атрымалі Першую прэмію, а Дзмітрый Залескі — яшчэ і прэмію імя Я.Панфілава як лепшы харэограф. Сёлета — таксама дзве ўзнагароды: мініяцюра "Пра балет" Д.Залескага адзначана ў намінацыях "Лепшая пастаноўка" і "Выканальніцкае майстарства".

На здымках: сцэны з балетаў "Пра балет" тэатра "D.O.Z.S.K.I.", "Балеро" "Кіеў-Мадэрн-Балета".

Чарговы ДОКАЗ "D.O.Z.S.K.I."

ДУКІМ